

значну кількість вітаміну С, в 100 г смородини приблизно стільки вітаміну як в 4 апельсинах. В народній медицині застосовують для лікування подагри, уретриту, сечокам'яної хвороби, циститу, ревматизму, остеохондрозу, суглобових і м'язових болей, а також для лікування екземи і фурункульозу. Також як додатковий засіб застосовують плоди смородини чорної для лікування кишкових дисбактеріозів, гастритів, холециститів, ентероколітів. В плодах калини звичайної *Viburnum opulus L* Вітаміни С - 80 до 82%, Р-0,5 мг, Е - до 2 мг, вітамін В₉ (фолієва кислота) - 0,003%, К₁ - 0,12-0,44 мг/100 г. У плодах обліпихи звичайної *Hippophae rhamnoides L* С – 270 mg%, Е - до 0,37 мг, вітаміна В₁ – 30 мкг, вітаміна В₂ – 30 мкг, В₃ – 0,767 мг, В₅ – 0,15 мг, В₆ – 0,11 мг, В₇ – 3,0 мкг, вітаміна В₉ – 10 мкг, К – 10 мкг, фолієвої кислоти – 6 мкг. Завдяки високому вмісту аскорбінової кислоти в обліпихи звичайної та калини звичайної, вона застосовується для лікування та профілактики гострих респіраторних захворювань, простудних та навіть грипу. Завдяки наявним БАР у складі вищеописаних плодах, можна говорити про високу ефективність і перспективність розробок на їх основі лікарських препаратів.

Таким чином, запропонований нами вітамінний препарат завдяки наявності широкого спектру БАР, буде сприяти усуненню нестачі вітамінів, виявлятиме протизапальну, зменшуватиме пошкоджуючу дію токсинів та інших агресивних факторів.

Аспекти соціального захисту фахівців фармації в умовах впливу підвищених ризиків

Зарічкова М.В., Толочко В.М., Должнікова О.М.

Кафедра управління та економіки фармації ІПКСФ Національного фармацевтичного університету, м. Харків, Україна
uef-ipksf@nuph.edu.ua

При наявності впливу підвищених ризиків для життя, як то карантинних обмежень, воєнних станів, фахівці фармації (ФФ) мають продовжувати свою професійну діяльність з фармацевтичного забезпечення військових та цивільних

медичних установ, населення. За таких умов зростає увага до відповідного їх соціального захисту (СЗ). Такий СЗ має розглядатись як комплекс економічних, правових та організаційних заходів, спрямованих на мінімізацію впливу негативних чинників, з метою збереження необхідних потреб для здійснення професійної діяльності ФФ. Важливо, щоб СЗ був адресним і ґрунтувався на диференційованому підході до ФФ з урахуванням обставин, що склалися в регіоні розташування аптечного закладу. Вказане обумовило мету наших досліджень, яка полягала у з'ясуванні аспектів формування СЗ за таких умов, з урахуванням специфіки професійної діяльності ФФ в аптечних закладах.

Для досягнення мети і вирішення поставлених завдань використовувались наукові методи: аналіз, синтез, зіставлення, порівняння, узагальнення, анкетування, безпосереднє спостереження. Обробка результатів і з'ясування їх достовірності здійснювались за допомогою ліцензованих програмних продуктів Microsoft Office Excel.

Встановлено, що при формуванні СЗ важливо спиратися на персональний підхід до ФФ залежно від ситуації в регіоні та рівня впливу підвищених ризиків на їх діяльність в межах того чи іншого аптечного закладу. Так, загальнозначущими чинниками СЗ для ФФ розглядаються ті, що забезпечують безпеку, сприяють професійній діяльності та надають впевненість для майбутнього. Обґрунтований також перелік інших чинників, які є важливими для СЗ спеціалістів ФФ. До такого переліку увійшли, наприклад, такі:

- гнучкий графік роботи;
- надання спеціального одягу з урахуванням сезонних умов;
- наявність світла та інтернету;
- компенсація витрат на оренду житла (при необхідності);
- оплата проїзду (палива);
- оплата або дотації на харчування та інші.

З'ясовано, що при формуванні переліку чинників СЗ, важливо також враховувати потребу ФФ залежно від їх професійного стажу роботи. За такою ознакою нами рекомендовано розділяти їх на три групи: зі стажем роботи за

спеціальністю до 5 років; від 5 до 10 років; 15 років і більше. Встановлено, що ФФ першої групи звертають увагу на присутність у СЗ таких чинників як збереження зв'язку та можливостей спілкування з колегами інших аптечних закладів, в тому числі з використанням інтернет–технологій, збереження можливостей для достатньої інформованості з професійних питань, отримання інформації через on-line системи та інші.

Спеціалісти ФФ другої та третьої груп при формуванні їх СЗ додатково звертають увагу на чинники, які є необхідними для безпосереднього виконання обов'язків, підтримують можливість зосередитись на результатах своєї праці, посилити мотивацію до збереження робочого місця в аптечному закладі та інші.

Таким чином, отримані результати досліджень дозволяють визначати не тільки джерела і аспекти формування СЗ в окремих випадках, а й складати «карту» необхідних його чинників для колективу аптечного закладу або їх мережі в цілому, залежно від рівня впливу підвищених ризиків на життя в тому чи іншому регіоні.

Розробка косметичної біологічно активної композиції

на основі культури *Medusomyces gisevi*

Звягінцева О.В., Літовка А.І.

Кафедра біотехнології, біофізики та аналітичної хімії Національного технічного університету
«Харківський політехнічний інститут», м. Харків, Україна

Oksana.Zviahinseva@khpі.edu.ua

Зростаючий попит на натуральні косметичні засоби зумовлює вивчення і дослідження натуральної сировини, яка може стати цінним джерелом біологічно активних речовин. Культуру *Medusomyces gisevi* (чайний гриб) досить активно використовують як в професійній косметології, так і в домашніх умовах. В даній роботі ми одержали і випробували антицелюлітну косметичну композицію з використанням настою (саме його рідкої частини) чайного гриба. В іншій роботі ми вже описували антицелюлітний засіб з використанням біомаси гриба.